

eller, efterat de have fundet Sted eller, før der begyndes at forhandles med Rigsdagen. Men naar kunne to ordentlige Samlinger falde? I den Henseende er jeg maastee ikke ganske enig med endeel af dem, der ogsaa ellers i mange Punkter ere uenige med mig, idet jeg nemlig siger, at den første ordentlige Rigsdag, hvis dette Forslag forkastes, og Sunigrundloven bliver uforandret, først maa kunne falde i April 1867; den ordentlige Rigsdag i dette Finantsaar er forbrugt. (Mange Stemmer: Nei!) So, den er forbrugt. (Modsigelse i Salen.) Det hedder i Grundloven: „Den ordentlige Rigsdag samles den første Mandag i October, medmindre Kongen indkalder den forinden“, og Kongen har iaar indkaldt den og anvendt den til at vedtage denne Sag paa grundlovmæssig Maade. (Gjen-tagende Modsigelse). Ja, derom hører jeg, at Nogle altsaa have en anden Mening. Min Mening er den, at der kan, hvis dette Forslag forkastes, ikke overensstemmende med Sunigrundloven i dette Finantsaar indkaldes nogen anden ordentlig Samling (Winter: Saa kunne vi altsaa ingen Finantslov faae!). So, Sigt er stekt før i en Fortsættelse af den ordentlige Rigsdag. Der vil i ethvert Fald gaae meget lang Tid, inden denne Sag kan bringes tilende; det er en meget lang Wei, men det vil ganske vist ogsaa blive en besværlig Wei, thi hvem har man imod sig at bekæmpe? Det vide vi jo: Et stærkt, indflydelsesrigt Parti, der er enigt i to Grundanskuelser, først om Rigsraadets Forlyghed og dernæst om Nødvendigheden af, at der foretages en Forandring i Sunigrundlovens Landssting, og denne Enighed giver en Styrke ved Siden af de Mibler, som det har til sin Raadigheb. Man har imod sig paa denne Wei Fleertallet i Rigsdagens Landssting, Fleertallet i Rigsraadets Folkething, og jeg tør sige hele Rigsraadets Landssting saavel som Regjeringen. Vare vi endda saa vidt, at vi kunde sige, at vi havde de tre Forsamlinger enige, som hvile paa Basis af den almindelige Valgret, nemlig

begge Folkethingene og Rigsdagens Landssting, men det er saare langt fra, idet, lige saa vist som Folket i sit store Fleertal helst havde ønsket Sunigrundloven uforandret tilbage, lige saa vist er det ogsaa, at den større Halvdeel af det nu ønsker Forfatningsstriden, i alt Fald foreløbigt, endt ved Vedtagelsen af dette Forslag. Men, selv om man havde en Folkestemming, der gav et Fleertal i de tre Forsamlinger, vare vi dog dermed ikke færdige, thi saa skulde Rigsraadets Landssting løstes, om jeg saa maa sige, af Sæddelen, og det havde jeg troet i det Væsentligste kunde være stekt paa et tidligere Stadium, dersom man kunde have ventet en ordentlig Folkereisning. Nu venter jeg ikke, at dette kan skee, og jeg venter det ikke, fordi der ganske vist mellem disse Mænd findes dem, der ligesaa alvorligt føle og mene, at det er til Fædrelandets Held og Lykke at faae en Forandring foretagen i Rigsdagens Landssting, som vi mene, at det var til Fædrelandets Held og Lykke, hvis Grundloven kunde være bleven bevaret. Jeg nødes til at sige, at der er ogsaa et andet Moment, som gjør, at jeg ikke nærer Haab om, at det vil nytte nu at optage Kampen igjen, for at faae et bedre Udfald, og det er selve de Herrers Stilling, som ville sige Nei. Derom er jeg suldstændigt overbevist, at enhver af dem allerhelst ønskede at see Sunigrundloven uforandret, netop for selve Folkets og Fædrelandets Skyld, men det maae de Herrer jo vide, i alt Fald de, der have deeltaget i Forhandlingerne tidligere, at der, som jeg allerede har antydet, er mange af de Herrer Medlemmer, der allerede tidligere ere gaaede saa til den, saa til den, og saa til den Grændse; den Eine vil gjøre een Indrømmelse, den Anden en anden, og selv det høitagtede Medlem for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning) siger jo saa ofte, at der ikke er Tale om just at beholde Sunigrundloven uforandret, men naar vi faae det Hele over til Rigsdagen, kunne vi godt gjøre Forandring i den (Tscherning: Nei, vi kunne tale derom!). Ja, det er en Tilstaelse, som jo gjør det ærede Medlems Stil-